

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488145

Pro die octava, Consideratio secunda. De obligationibus Ecclesiastici ut beneficiati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60305)

fringat; tandem ut omnibus illis te cumu-
 ler gratiis, donis, & bonis, quibus te po-
 tissimum indigere conspicit: cura ut totum
 diem piis & religiosis impendas exercitiis
 quod etiam sæculares solent; vel certè con-
 suetis tuis operibus, & officio vel condi-
 tioni statûs tui congruis functionibus quo-
 tidianis fervore frequentique mentis ad
 DEUM elevatione pondus ac preteritum
 adde.

Consideratio XVI.

Pro die VIII. secunda.

De iis, ad quæ præstanda sacerdos
 Ecclesiasticum Beneficium pos-
 fidens, adstringitur.

TRiplex errandi, & non leviter inopinandi via Sacerdoti Beneficium Ecclesiasticum obtinenti aperitur. 1. quando illud querit, & obtinere conatur. 2. quando illud possidet, & ejus fructibus fruitur. 3. quando illud abdicat, & alteri concedit.

I. Er-

I. Errat, & suo officio deest, qui non intrat in hoc ovile per ostium, qui possessionem talis beneficii non adit viâ, quam SS. Canones præscribunt, sed aliunde ascendit, nam hic *fur est, & latro.* Jo. c. 10. Ex horum numero illi sunt omnes, qui illicitis utuntur mediis, ad hujus consecutionem, vel animo omnia alia, quàm DEI gloriam, & Ecclesiæ emolumentum spectante ad Beneficia ejusmodi grassantur. Te ipsum jam ad tribunal voca, & districtè examina, an non ad unam alterâve partem deflexeris, quando ad Beneficium, quod modò possides, eluctatus es.

1. Impegisti, si varias adhibuisti artes, astus, fallacias, dolos, sollicitationes, vel etiam violentias, importunas, & vix non armatas preces ab aliis pro te ita flagitante interpositas; si prodromis muneribus, vel promissionibus conferentium vota stimulaisti vel potius emisti; quales sunt, uti Canones loquuntur, *munus à manu, munus à lingua, munus ab obsequio*; tunc autem his muneribus certatur, quando fidem tuam eligentibus, vel conferentibus tale Beneficium, obstringis, te vel tuos ejusmodi gratiam memori reposituros mente, compensaturos vel paratâ, certâque pecuniarum summâ, vel intercessionibus, vel obsequiis mutuis non minoris ponderis ac utilitatis; ejusmodi enim reciproci contractus, quales re ipsa sunt, nimis apertè sunt simoniacâ

labe infecti, & nullius valoris, ac roboris, qui ita intrat in ovile, ita obtinet Beneficium, non intrat per ostium, sed aliunde; unde à Christo vocatur latro, & fur, qui Beneficium rapuerit, & non minùs, quàm alii fures sibi onus imposuerit rem ablatam restituendi, vel meliori, quo fieri potest, modo compensandi fructus ex hoc injustè collectos, iis solùm detractis expensis, quæ in Beneficii emolumentum factæ sunt.

Crediderim paucos inveniri, qui tam sordidò, & simoniaco commerciò Beneficia Ecclesiastica sive vendant, sive emant: sed quàm exiguus numerus horum, tam amplius numerus illorum non pastorum, sed mercenariorum est, qui sinistris ducti affectibus, non animarum saluti, sed suis commodis, suis & suorum crumenis consulturi, non DEI, sed suum, suæ familiæ honorem ac gloriam promoturi in insulas & pedavolant, vel Beneficia Ecclesiastica inferioris ordinis, ac simplicia nullo ad DEUM, ad superna, & æterna habito respectu occupant.

2. Explicemus ista paulò enucleatius, & clariùs. Scopus, ad quem unicè collimare debent Ecclesiastici, Beneficium quærentes, vel jam obtinentes, gloria DEI, obsequium Ecclesiæ & salus animarum est: hunc in finem erecta & fundata fuerunt à liberalitate, & pietate fidelium ejusmodi Beneficia; licèt paucissimi sint; qui, dum ad ista aspi-

aspirant; nullum alium finem curvum, quam hunc rectissimum respiciunt: multi stimulante ambitione illis solum inhiant officiis & beneficiis Ecclesiasticis, ex quibus plurimum splendoris relucet, & largum honoris tributum sperari, vel exigi à subditis potest: alii ad illa præcipuè tendunt beneficia, ex quibus pinguiores fructus, & redditus colliguntur; alii unicè quærunt, ut sufficientibus proventibus ex suo Beneficio profluentibus, omni cura liberi, commodam, & quietam, vel potius otiosam vitam ducere possint, averruncatis omnibus oneribus, molestiis tolerandis, vel difficultatibus perumpendis. Hinc rari sunt, qui contenti beneficiò, quod possident, ad honoratius, pinguius, vel commodius non aspirent, etiamsi primum pro honesta, & congrua sustentatione sufficientes suppeditet sumptus.

Non deerunt, qui plura beneficia, etiam inter se pugnantia, & invicem excludentia, conjungere, & nequidquam repugnantibus sacris Canonibus, in unum idemque caput coacervare quærant. Nec illa solum beneficia in elenchum beneficiorum inter se pugnantium, & incompatibilium, ut vocant, referes, quæ stabilem in certo loco, vel districta sedem, præsentiam, sive residentiam exigunt; his annumeranda veniunt etiam illa beneficia, quorum unumquodque etiam ab altero sejunctum sufficientes,

imò abundantes fructus possessori suo sup-
peditat, ut pro conditione sui statûs non
tantum congruè, sed etiam amplè & largè
vivere, ac se sustentare possit: neque dis-
pensationes, etiam Româ impetratæ, ejus-
modi conjunctionem, & coacervationem
sive pluralitatem beneficiorum sanare, &
satis purgare videntur *Azorio p. 2. l. 6. c. 12. q. 7.*
& aliis, nisi necessitas, vel magna Ecclesiæ
utilitas, aut ornamentum hanc cohone-
stet.

II. Sacerdoti Beneficium jam possidenti
triplicis generis obligationes incumbunt 1.
Deum 2. Ecclesiam 3. Reditus Ecclesia-
sticos concernit.

Prima te obstringit ad persolvendum ex-
actè diurnum precum Canoniarum pensum
quotidie, nam *Beneficium datur propter officium*:
qui deforet huic suæ obligationi, incurre-
ret aliam obligationem sibi fortassis longè
graviolem, restituendi fructus interim per-
ceptos, servata cum omissionibus æquâ pro-
portione, sive deinde hæc obligatio nasca-
tur ex justitia læsa, sive ex præcepto ab Ec-
clesia lato, & in Concilio Lateranensi sub
Leone X. & à S. Pio V. in speciali constitu-
tione confirmato.

Hæc salubris multa vehementem addit
stimulum possidentibus Beneficium, ut suo
non desint officio Advocati, vel legati ab
Ecclesia in eum finem constituti, ut omni-
um fidelium vota, & supplices preces Deo
offe.

offerant; præclarissimum sanè munus, quod non oneri, sed honori ducendum est; præstantissima occupatio, inter delicias habenda; huic se impendunt cum gaudio ipsi Angelici spiritus; nostras orationes Angeli quotidie DEO offerunt, ait S. Hilarius in c. 11. Matth. Idipsum agit Christus ipse, quippe Advocatus noster apud Patrem: *Advocatum habemus apud Patrem Jesum Christum.* 1. Joan. c. 2.

Dum tuas fundis preces, linguam, & cor tuum cum lingua, & corde JEsu conjunge, cui longè magis adaptantur psalmi, quos decurris, quàm ipsi Davidi, qui hos plerosque concinnavit. Tædium & nauseam in hoc pio exercitio demonstrare, idem est, ac DEO exprobrare, & in faciem objicere, cum DEO agere, & conversari rem esse molestam, ingratham, & oppidò gravem, ita loquitur Tertullianus: *est exprobrare DEO, quòd nos oratio fatigaverit.*

2. Ecclesiæ obstringeris, quia te condurxit, ut in vinea Domini indefessè desudes & hanc excolas; hæc tibi liberaliter, & exactè solvit stipendia, ut mansuetioribus, & severioribus disciplinis excultus, & armatus, eam defendas, & tuearis, repulsis, & subactis ejus hostibus, nam si contra eam insurgant, & cruenta moveant bella perduelles hæretici, si ejus sana dogmata im-

pugnent, & evertere studeant, perniciosis
 erroribus, venenatis & fallacibus doctrinis
 substitutis, quis contra hos stringet gladium
 verbi divini, quis in aciem prodeat, frau-
 des detegat, fallacias demonstrat, sophismata
 solvat, futilem & mendacem eorum doctri-
 nam confutet, & enervet, nisi qui ab ipsa
 Ecclesia in hunc finem aluntur, & sub Ec-
 clesie vexillo auctoritati stipendia accipiunt
 alia quoque obsequia in templis, & consue-
 ta ministeria exhibere Ecclesie in sacris fun-
 ctionibus, & solennitatibus adstringuntur,
 qui beneficio aliquo fruuntur, præ illis Cleri-
 cis, qui nullo ejusmodi vinculo adstringun-
 tur.

3. Beneficium cum suis fundis, agris, & emo-
 lumentis nunquam considera, tanquam rem
 propriam, sed ab Ecclesia, ad quam spectat,
 commodatò, & usui datam; unde horum
 omnium teneris curam gerere majorem
 quàm si ad te spectarent, & tu horum pro-
 prias dominus fores, & si ejusmodi fun-
 dos, & agros destruxisti, vel notabiliter
 deteriorasti, damna resarcire & reparare
 teneris. Utrum autem fructuum ex his nas-
 centium, præsertim superfluum, qui ho-
 nestam, & tuo statui competentem susten-
 tationem superant, fias verus Dominus, &
quidem proprietarius, meum non est decidere;
 sunt quàm plures, qui volunt, beneficiatos
 esse meros depositarios & dispensatores re-
 ditu-

dituum, live fructuum superfluum, cum onere restitutionis, si quid ex his in usus prophanos contra voluntatem fundatorum expendissent,

S. Bernardus ad Henricum scribens, inducit pauperes ita ejulantes, & conquerentes: *nostrum est, quod effunditis, in convivia, in lusus immoderatos, pompam & luxum, in equos, venaticorum canum greges: dum vos luxuriando peritis, nos spoliando perimitis.* Adhuc altiùs intonat S. Augustinus, putans, eos, quibus patria hæreditas ad sustentationem sufficientia subministrat media, reliquos redditus ex beneficio omnes, tanquam superfluos, & redundantes, debere in pauperes, vel alias pias causas expendere: Epist. 50. ad Bonifac. ita loquitur: *si privatim possidemus, quod nobis sufficiat, non illa nostra sunt, sed pauperum, quorum procuracionem quodammodo gerimus, non proprietatem, quam nobis damnabili usurpatione vendicamus.*

Si hoc non præceptum, tamen consilium est saluberrimum: in hoc communiter convenire videntur doctores, impendere in usus prophanos, vel aliter absumere, & abligurire fructus ex Ecclesiasticis beneficiis provenientes, honestam, officio, statûs dignitati, & conditioni competentem sustentationem superantes, si non est violatio justitiæ, & quoddam furti, vel rapinæ genus, saltem esse grave delictum contra virtutem Religionis, & legem Ecclesiasticam,

•K s*

cùm

cùm Patres, quos sequitur Concilium Tridentinum Sess. 25. c. 2. fructus ejusmodi superfluos vocent: *Res Dei: Patrimonia pauperum*: hinc talium fructuum prodiga effusio in luxum vestium, ædificiorum, suppellectilis superbæ, ad dotandos & ditandos nepotes, consanguineos, in lusum, sapit impietatem, & sacrilegium.

Interim certum est, sustentationem honestam, competentem & congruam, nec nimis arctâ, nec nimis largâ & laxâ mensurâ dimetiendam, nec nimis levi, nec nimis gravi pondere, sed æquo, & pondere sanctuarii librandam & ponderandam esse: quid obsit, si quandoque aliquid etiam ex illis tibi detrahas, & in arca recondas, quæ in tuos vel profanos usus licitè convertere posses, non avaritiæ, vel pecunias accumulandi studiò, sed ut liberalius donum Christo in suis pauperibus facere possis.

III. Cùm beneficium fortè diu possessum dimittis, cave, ne in portu naufragium facias. Nimis apertam committeres simoniam, si pro beneficii renuntiatione pretium aliquod exigeres: Non tamen desunt modi & artes, quibus palliolum consuitur, quo simonia non quidem effugiatur, sed regatur; at si *conventionalis* vitetur *mentalis confidentialis* se insinuabit. Quot fictiones, & simulationes non interveniunt, quando beneficia permutantur, ab iis maximè, qui proprium uni-

cè

cè commodum, & utilitatem, nullatenus verò Ecclesiæ quærunt! abdicatur quidem, & in alium transfertur beneficium, sed non nisi reservatâ sibi pensione, qua non indiget, atque ita successori relinquatur labor sine mercede competente, ut alter otiosâ quiete frui possit. Devolvitur beneficium à patruo vel avunculo in nepotem, non tantùm hoc, sed ipso etiam habitu Clericali indignum, fitque contra severissimas Canonum prohibitiones in eadem familia quodammodo hæreditarium, ut illud, quod David tantopere detestatur, & in aliquibus hac in re prævaricatoribus reprobatur, etiam ipsi repetere, & dicere videantur, *hereditate possideamus sanctuarium DEI.* Psalm. 82.

Longè aliam viam ingressus est Moyses, qui sibi successorem in regendo populo Israëlítico subrogavit, non quem caro & sanguis ipsi revelavit, sed Josue virum strenuum, & hoc munere dignum, quamvis ne quidem ex sua tribu prognatus esset. Si te fractæ vires, ætas devexa, morbus, vel alia justa causa impellat ad dimittendum, vel resignandum beneficium, ita negotium hoc instituere, & conficere cura, ut qua porta legitimè intrâsti, eâdem illibatus ex eas, omni spe, & intentione captandi lucri temporalis præcisâ, & Christo immolatâ: in id unum potissimùm curas tuas convertas,

ut

ut talem nomines, & nanciscaris successorem, qui tuos defectus emendare, supplere, & Ecclesiæ, quam relinquis, majori emolumento, & ornamento esse possit, & velit.

Consideratio XVII.

Pro die IX. prima.

De iis, quæ Ecclesiastico sacras confessiones excipienti observatu necessaria sunt.

Sacris animarum arbitris triplici fungendum est munere: judicis, medici, patris. Munus judicis exigit, ut noverint ferre sententiam justam, & æquam de delictis perpetratis; munus Medici ut nôrint arcere, & præservare à morbis animæ imposterum timendis; munus patris, ut filios quantumvis prodigos ad suum non tam tribunal, quàm ad sinum ultrò confugientes benignè, & paternè excipiant.

I. Hujusmodi itaque sacris iudicibus summe necessaria est ea scientia, qua duce in ferenda sententia de gravissimis in hoc arcano

no